

כמעט ויצרתי תקרית דיפלומטית כאשר, כישראלי מצוי, ברגע שהצטרכתי לרדת מן המכונית, הזדרזתי לפתוח את הדלת לבד, בלי לחכות שהנהג יעשה זאת...

נפגשנו עם מספר שרים. דברנו על כך שעוד בזמן שהם לחמו במחתרת נגד הכיבוש הפורטוגזי (קבלו את עצמאותם רק ב-1975), ארחנו נציגיהם בארץ, בקורס לחובשים אשר נערך בגלילות.

בסוף הביקור הם ערכו ערב תרבותי לכבודנו בהופעות אפריקניות טיפוסיות.

ביקור זה פתח מערכת יחסים טובה בינינו והם תמיד שלחו נציגים לוועידותינו וגילו יחס אוהד אלינו במסגרת הכנסים של האינטרנציונל.

היחסים עם גרמניה

בשתי תקופות שונות הצטרכתי לקבוע את עמדותי לגבי יחסי לגרמניה. בפעם הראשונה, בהיותי חבר קבוץ, קבלנו מתנדבים מגרמניה לעבודה במשק (נוצרים שראו בתרומה לישראל מין כפרה על מה שהנאצים חוללו ליהודים). באותה תקופה תפקדתי כסדרן-עבודה וגם פעלתי בשטח התרבותי. מצד אחד חשבתי שטוב שמדינת ישראל והקבוץ מקבלים אנשים כאלה, אבל, מצד שני, באמצע שנות ה-50, הייתי עדיין רגיש מאוד לכל נושא היחס לגרמנים כי חלק ממשפחתי (סבתא דודות, בני-דודים) הושמדו בשואה. תמכתי בבואם אבל בקשתי מסגני שיטפל בהם במקומי.

נמנעתי גם מלבקר בגרמניה ובאחת מן הנסיעות שלי לחר"ל, יחד עם שושנה, שינינו את מסלול נסיעתנו (ברכבות), על מנת לא לעבור דרך גרמניה.

בפעם השנייה, כאשר פעלתי במפלגה, התבקשתי לייצגה בסמינר שאורגן בגרמניה והבנתי שלא אוכל להתחמק ממילוי התפקיד ומאז ועם התחממות היחסים בין 2 המדינות והעמדה הפרו-ישראלית שהם מגלים שיניתי את עמדותיי כלפיהם ונוצר שיתוף פעולה מועיל בינינו, הממשיך גם כעת.

כשנסעתי במשלחת המפלגה לוועידת האינטרנציונל הסוציאליסטי, ב-1992, לברלין שושנה התלוותה אלי ומשם נסענו למינכן לביקור אצל בת-דודתי, ברזילאית, הגרה שם מאז שהתחתנה עם פליט-שואה.

היחסים עם קובה וניקרגואה

כאחראי לאמל"ט במחלקה לקשרי חוץ במפלגת העבודה, הייתי מודע לסמימפטיה שיש באמריקה הלטינית לפידל קסטרו ולמהפכה הקובנית. ידעתי גם שעד מלחמת ששת הימים היו יחסים דיפלומטיים בין קובה לבין ישראל. לכן, כאשר פרס היה שר החוץ ויוסי ביילין סגנו פניתי ליוסי ובקשתי, בכתב, לברר את הסיכוי שנקשור קשרים מפלגתיים איתם. התשובה שקבלתי, בעל-פה, שבינתיים עלי לוותר על הרעיון כי יכול לפגוע ביחסים שלנו עם ארצות הברית... והמבין יבין. ואני הבנתי.

כמו כן בשנת 1988 בקשתי מחברי, לואיס איילה, אז סגן-מזכיר האינטרנציונל הסוציאליסטי (כשנפגשנו בטקס הכתרת הנשיא בורחה באקוודור, בו נוכח גם פידל קסטרו) שיבדוק אפשרות זו. ימים לאחר מכן טלפן ואמר שבעקבות שיחה שקיים עם אנשי פמלייתו של פידל קסטרו, קבל תשובה ממר ריקרדו אלרקון סגן שר-החוץ הקובני, כדלקמן: "בחזרתנו לקובה נדון על יחסינו עם מפלגת העבודה הישראלית ונעביר אליך ללונדון את תשובתנו הסופית." כמובן שעד היום לא קבלנו תשובה בנידון. באותו אירוע בקשנו גם מידידנו מנהיג המפלגה המהפכנית הדומיניקנית פניה גומז שיבדוק תגובת קסטרו לרעיון קשירת קשרים איתנו. פניה נפגש איתו ופידל ענה לו: "כפי שאתה רואה, מרוב פגישות וקבלות-פנים שהיו לי כאן, אני סחוט מעייפות. יחד עם זאת, עקרונית אין לי שום התנגדות למפגש עם אנשי מפלגת העבודה, כיון שאני מכיר ומעריך את עמדותיו של שמעון פרס שהן עמדות קונסטרוקטיביות והוא יודע מה שהוא רוצה. הדעות שלו מוצאות חן בעיניי." גם מזה לא יצא שום דבר מעשי.

כמו כן ניסינו גם ליצור יחסים חדשים עם ניקרגוואה, ובמיוחד דרך המסגרת של האינטרנציונל הסוציאליסטי.

חברת הכנסת נאווה ארד, שהייתה סגנית-נשיאה של האינטרנציונל הסוציאליסטי של הנשים נפגשה עם הנשיא דניאל אורטגה, במסגרת של סיור האקסקוטיבה שלהן שם. בקשתי ממנה לנסות לקבוע לנו פגישה בעת שנהיה באקוודור. הוא לא נתן תשובה סופית והציע שנתקשר אליהם כשיהיה שם.

הוא אמנם נתן תשובה חיובית, דרך פניה גומז, אבל באותו יום עמדתו לעזוב את אקוודור והזמן לא הספיק בכדי שנקבע פגישה מסודרת.

במלחמות ישראל

בהיותנו חברים בקבוץ ברור-חיל, באוקטובר 1956 נערך מבצע סיני. תפקידנו הצטמצם בהתחלה על שמירת המשק מחדירות גבול עזה, אבל ההתקדמות המהירה של צבא הגנה לישראל בשטח האויב, אלצה את הצבא לגייס חברים מהקבוצים על מנת לעזור בשמירה על המקומות החדשים שנכבשו, עד אשר הצבא יתארגן ויזרים כוחות לשם. כך, מצאתי את עצמי לילה שלם בשמירה, בתוך תעלות-עמדות, המשקיפות על מחנות הפליטים בג'בליה. למחרת הגיעו כוחות הצבא ואנו חזרנו הביתה, למשק.

ב-1967 שרתנו את המדינה בשליחות בקוסטה ריקה וכשהתחילה מלחמת ששת הימים פנינו, דרך השגרירות, למשרד הביטחון שלנו בשאלה האם להפסיק מיד את שליחותנו ולחזור ארצה וזה נענה במהירות הניצחון (6 ימים), אשר השאירה אותנו במקום להמשך השליחות.

בחזרתי לארץ הוצבתי למילואים, צורפתי לגדוד חדש שהוקם במסגרת חיל הרפואה שבו כל מפקדי הפלוגות היו רופאים, חוץ ממני...תמיד טענתי שנודע ל"מוסד" שאמי רצתה שאהיה רופא... וכך התחלתי לתפקד כמפקד